

לוקה ומשלם

קראתי בעיון רב את תגובתו הנמרצת על הקונטרס 'תשלומי עורכים', ונקראה בשם 'תשלומי כפל'.

בדרך כלל, דרכי כבן תרבות להשיב לגופם של דברים ולא לגופו של דוברם. למעט מקרים שאין הדברים עומדים בזכות עצמם, אלא נשענים ונסמכים בהבל פי אומרם.

בעיניי, הראשונה לתכונות העורך - המתיימר להגיש תוכן ישן בקנקן חדש ויפה – היא הקריאה בשימת עין ולב, בדקדוק והבנת רוח הדברים. קל וחומר כאשר הוא מגיב על הדברים, ובן-בנו-של-קל-וחומר כאשר הם עשויים להשפיע על חיי נפש אחרים.

במבט ראשון, אנו תופסים את נקודת מבטו של הרב 'תשלומי עורכים' כשייכת לאנשים הרואים את תפקידם כמקצוע לכל דבר. הן מצד חובתם ליצירה מושלמת הראויה לשולחן מלכים – בין בתוכן ובין בהגשה, והן מצד חובת הפרנסה להם ולבני-ביתם. לעומת מבטו של הרב 'תשלומי כפל' הניגש לנושא כ'תחביב'. אם לא במובן הפשוט של המושג, כי אכן הוא נוקט בכבוד ראש ראוי. אלא משום כך שמטרתו [הראויה מאד, חשוב לציין] להשתלמות אישית, והסתכלותו על השכר כ'בונוס' ומדרבן נחמד דוגמת מלגות 'ישיבת-בין-הזמנים' ו'מבחני-דרשו'.

מן היושר לעיין בדברי 'תשלומי עורכים' שהעמיד בעצמו את הניגוד הנזכר וכתב: 'כידוע - עריכה תורנית היא מקצוע לכל דבר וענין'. 'למה? כי העורך הוא מפרנס, יש לו מה לעשות עם הכסף, הוא צריך את הכסף' ולכן: 'בפרק

זה נוכיח בצורה קרה וקשה, במספרים ובחישובים, שלא כדאי להיות עורך תורני, כי עורך תורני לא מרוויח מספיק!

מנגד הוא מעמיד בצורה נאה את עמדת הרב 'תשלומי כפל': 'אם הוא עוסק בעריכה כי זה נחמד לו, אז מצוין, הוא גם יכול להתנדב'. ואידך זיל גמור.

בא הרב 'תשלומי כפל', מתעלם לחלוטין מהניתוח הענייני [הנפלא, אגב. יישר כוחו] של נקודת המבט המקצועית. ונטפל לשאלה האמונית השייכת למי שמתפרנס מתחומים אחרים [או שלא, אין זה ענייני], ורואה את העריכה כחלק מעלייתו בבית המדרש. בעוד שהנ"ל הבהיר שוב ושוב אל מי פונה מאמרו. הלא זהו עוול אישי כלפי הרב 'תשלומי עורכים' וציבורי כלפי עורך הרואה בזה את פרנסתו, ומתחזק יום-יום בביטחון בצורו שנתן לו בלים נפלאים אלו למקור פרנסה.

אגב, לא אוכל לעצור במילי: מנסיוני המקיף (שלא אפרטו, כמובן), ככל שהעורך רואה בדבר מקצוע לכל דבר, הרי הוא מייחד יותר את ייחודיו של חנוך בתפירת מנעלים, ושואף לשלמות מקצועית לתועלת הכלל.

והאמת והשלום אהבו...